

De Rol van de Lokale Media: Langedijk

De Regio Vecht Terug

25 april 2018

Een onderzoek van:

SVDJ

STIMULERINGSFONDS
VOOR DE JOURNALISTIEK

In samenwerking met:

LJS
Media Research

VU

Windesheim

Inhoudsopgave

Introductie	3
Samenvatting	3
De Kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden	4
De belangrijkste thema's volgens de kiezer	4
Mediagebruik door de kiezers	5
Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen	6
De kiezer en de verkiezingsprojecten	7
Thema's in het nieuws	8
Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten	8
Thema's in de regionale en lokale media	9
Partijen in het nieuws	10
Stemgedrag van de kiezers	11
Stemkeuze en belang van issues	12
Facebookgebruik door politieke partijen	13
Facebookgebruik door lokale media	13

Introductie

In dit document zetten we een aantal analyses op een rij die specifiek voor deze gemeente gelden. We beginnen met de kiezers per gemeente en kijken naar de mate waarin deze verschillen ten opzichte van de andere gemeenten. Ook kijken we naar de thema's die men belangrijk vond tijdens de campagne en in hoeverre inwoners van Langedijk vinden dat bepaalde politieke partijen het beste zorg kunnen dragen voor deze thema's. Vervolgens kijken we naar het mediagebruik in de gemeente en bekijken we het aanbod van de media. Hierbij gaat het om de aandacht die de thema's en de politieke partijen in het nieuws kregen. We sluiten af met een overzicht van de mate waarin zowel de politieke partijen als de media in de gemeente gebruik hebben gemaakt van Facebook.

Samenvatting

- De kiezers in Langedijk zijn relatief ouder dan in de andere gemeenten en er worden relatief veel kranten gelezen.
- Burgers in Langedijk gebruiken veelvuldig lokale media om zich te informeren over de gemeenteraadsverkiezingen.
- Regionale en lokale media van Langedijk besteedden relatief heel weinig aandacht aan de winnaar van de verkiezingen, Dorpsbelang, terwijl de landelijke partijen, vooral de VVD, veel aandacht kregen.
- Het belangrijkste thema voor de kiezers in Langedijk is Zorg & Welzijn. In de media komt dit thema aanzienlijk minder vaak terug. Veel meer gaat het over Bestuur & Democratie en over Kunst & Cultuur.
- De lokale partij Dorpsbelangen Langedijk wordt vooral geassocieerd met Verkeer & Infrastructuur en het belangrijke thema Bouw & Wonen.
- Facebook speelde een bescheiden rol in de campagne. Partijen en media in de gemeente krijgen weinig respons van de volgers.

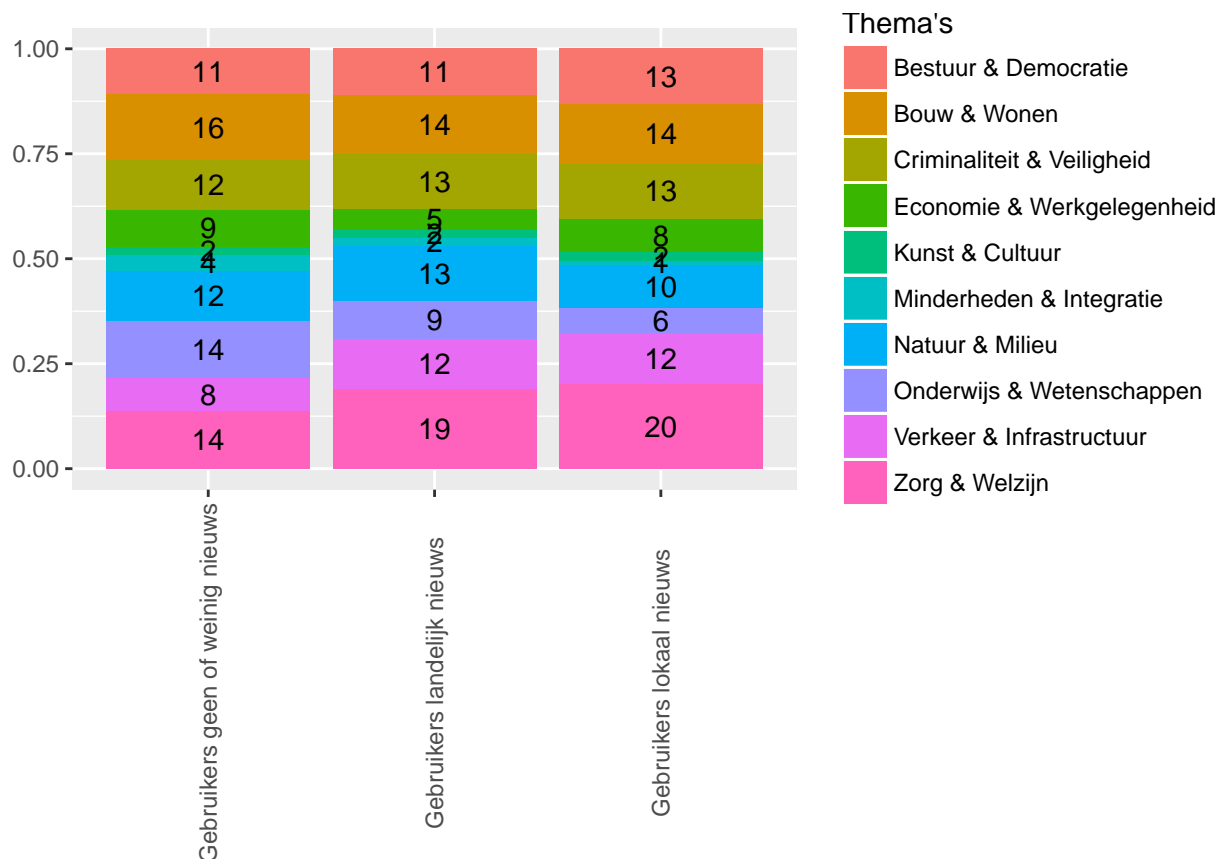
De Kiezer en de thema's die zij belangrijk vinden

Langedijk telt veruit de minste jongeren en kent de meeste ouderen in vergelijking met de andere gemeenten. Het opleidingsniveau ligt iets lager dan in de meeste overige gemeentes, maar het gemiddelde inkomen is precies gelijk aan het landelijk gemiddelde. In verhouding tot de andere onderzochte gemeenten zijn Langedijkers niet zo geïnteresseerd in politiek en nieuws en voelen zij zich niet erg betrokken bij hun gemeente.

De belangrijkste thema's volgens de kiezer

Hoewel de inwoners van Langedijk nog niet hun democratische zegje hadden kunnen doen over de ambtelijke fusie, zijn coalitiepartijen hier niet zwaar op afgerekend. Alleen Dorpsbelang Langedijk verloor één zetel, waardoor een meerderheid vormen met dezelfde partijen, VVD en CDA, de komende vier jaar net niet mogelijk is.

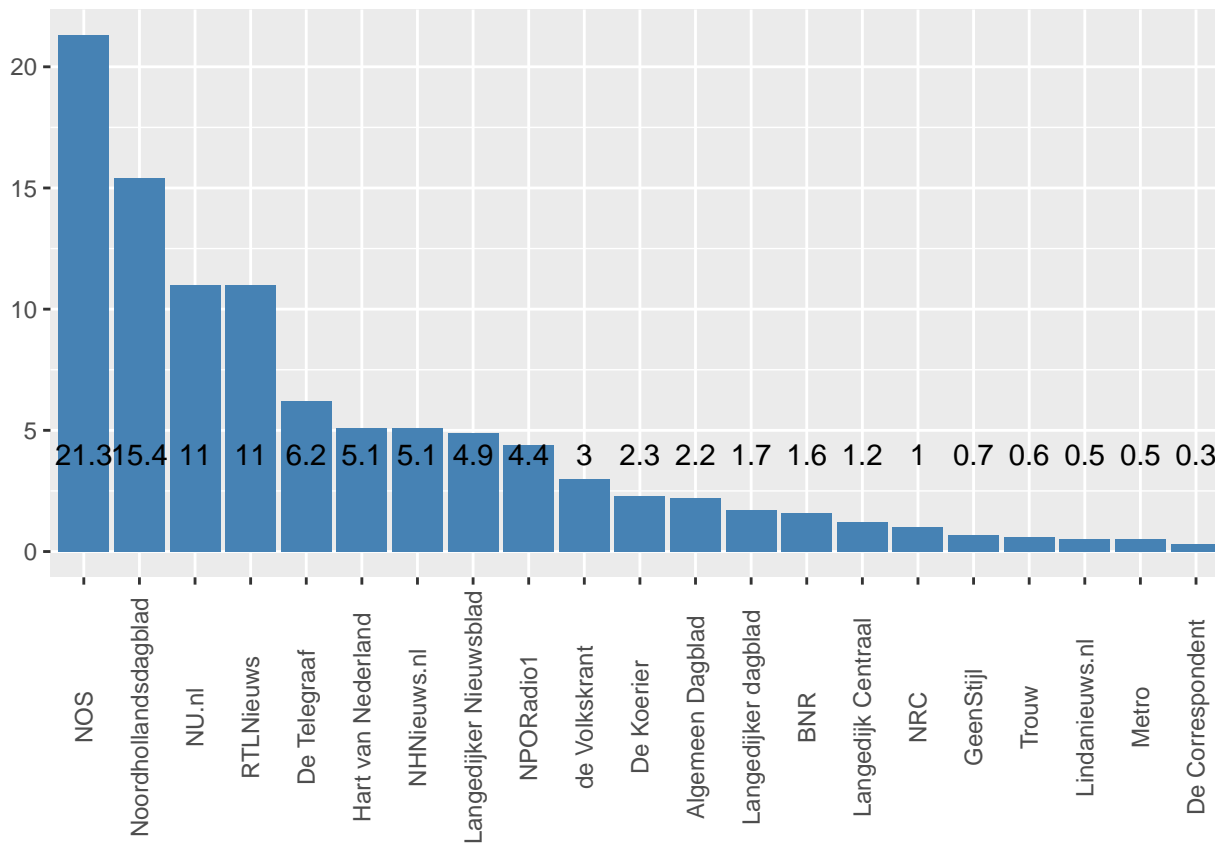
Bestuur & Democratie is het hete hangijzer in de gemeente Langedijk. Niet alleen de fusie met buurgemeente Heerhugowaard ligt hieraan ten grondslag, ook de perikelen rond het aftreden van waarnemend burgemeester Hoekema dragen hieraan bij. Toch is dit thema niet het belangrijkste voor de kiezers. Dat is het thema Zorg & Welzijn: 19 procent van de ondervraagden noemt dit als belangrijkste onderwerp in aanloop naar de verkiezingen. Vooral onder de gebruikers van lokaal nieuws speelt dit thema. Kiezers die geen of weinig nieuws volgen, vinden dit thema minder belangrijk. Zij maken zich vooral zorgen over het thema Onderwijs & Wetenschap.

Mediagebruik door de kiezers

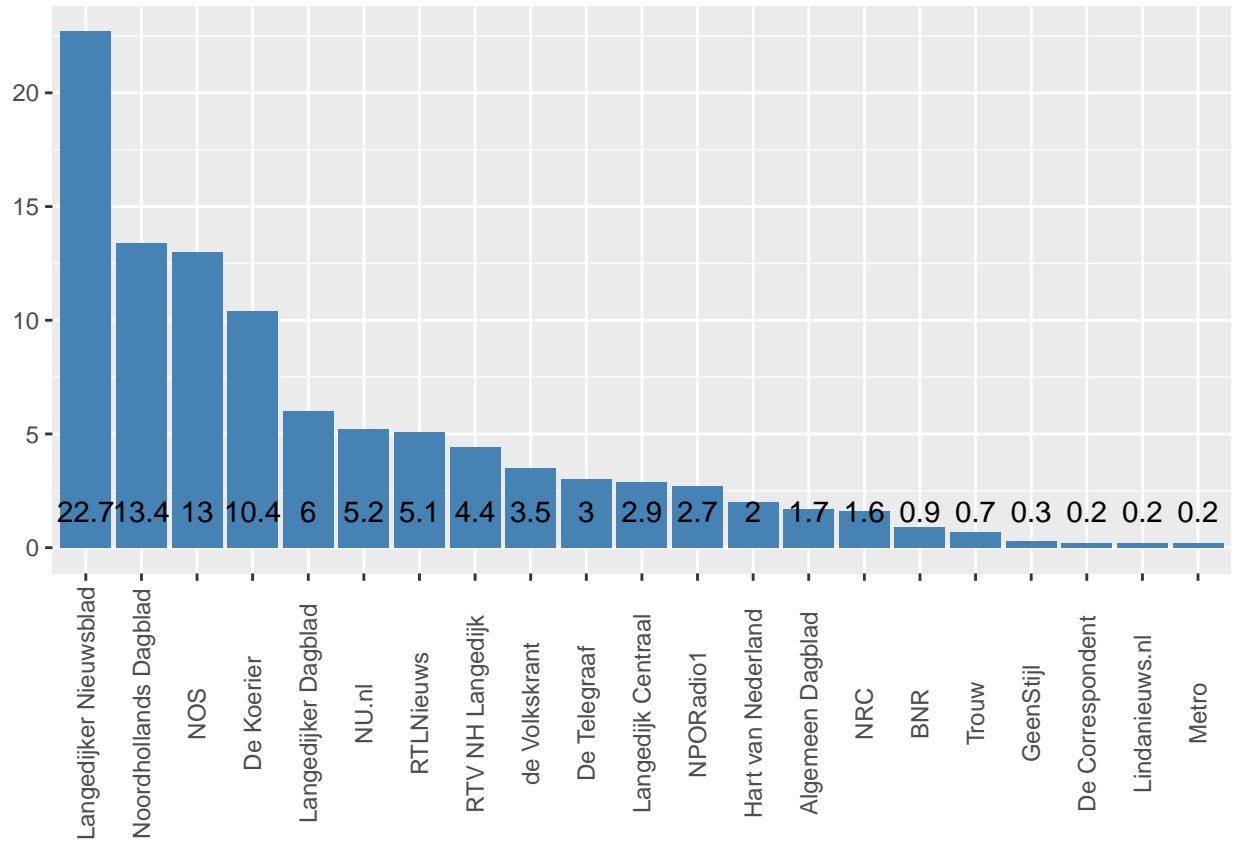
De hoge gemiddelde leeftijd van Langedijkers is ook terug te zien in het mediagebruik in de gemeente: nergens worden zoveel kranten gelezen als hier. Dat geldt voor zowel huis-aan-huisbladen als dagbladen. Ook opvallend: samen met Roermond en Smallingerland is Langedijk de gemeente waar de lokale media het meest intensief gevolgd worden. Sociale media zijn daarentegen minder populair dan elders. Ook dit komt vermoedelijk door de hoge gemiddelde leeftijd.

Als het gaat om de algemene informatievoorziening van de kiezers, noemen zij van alle beschikbare media in de gemeente het vaakst de NOS. Het Noordhollands dagblad volgt op plaats twee. Het eerste lokale medium is terug te vinden op plek 8 in de vorm van het Langedijker Nieuwsblad.

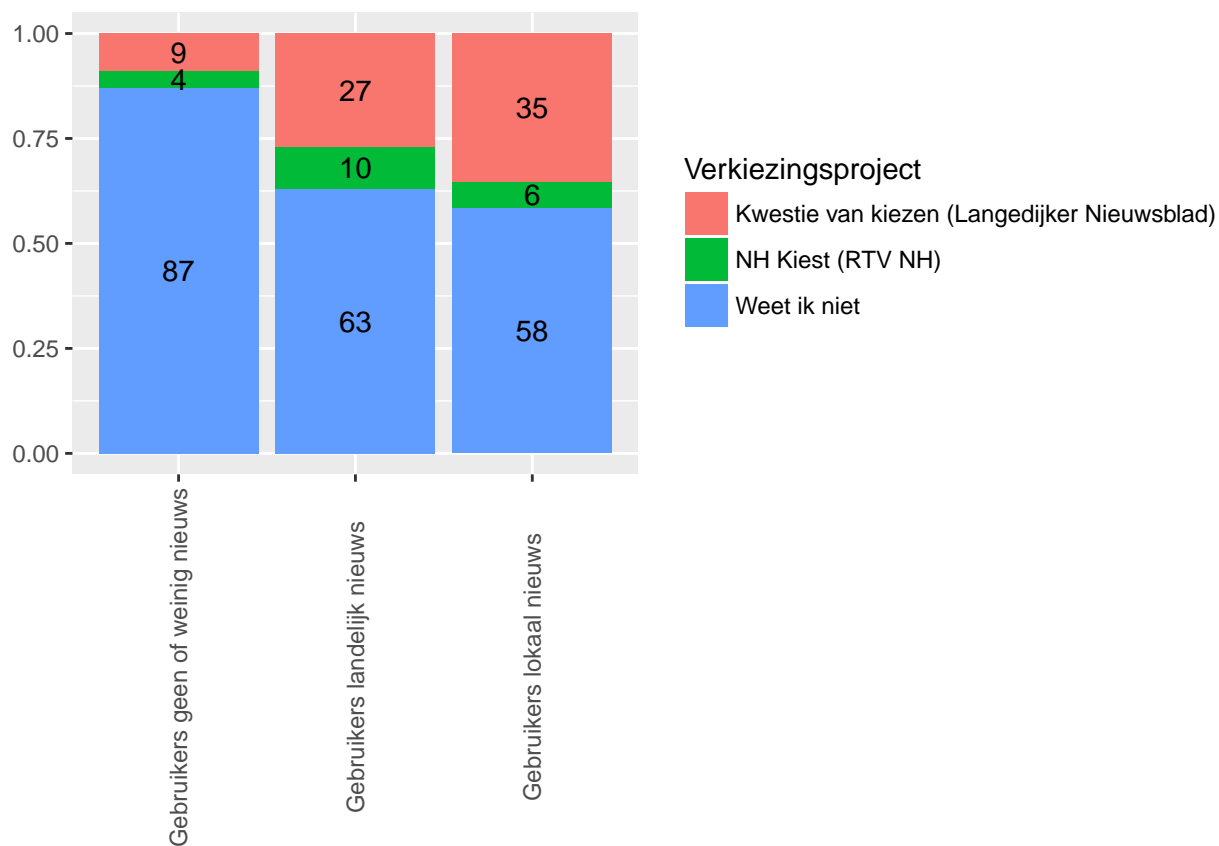
Media gebruik in aanloop naar de verkiezingen

In aanloop naar de verkiezingen gebruiken de kiezers in Langedijk andere nieuwsbronnen dan voor hun algemene nieuwsconsumptie. Het Langedijker Nieuwsblad wordt door bijna een kwart van de ondervraagden genoemd, gevolgd door het Noordhollands dagblad. Op plaats drie vinden we de NOS terug, die aanzienlijk minder vaak genoemd wordt dan in andere gemeenten. Nieuwsblad De Koerier (overwegend gericht op buurgemeenten Alkmaar en Heerhugowaard) en langedijkerdagblad.nl worden veelvuldig genoemd. Wederom een teken dat in deze gemeente de lokale media er echt toe lijken te doen.

De kiezer en de verkiezingsprojecten

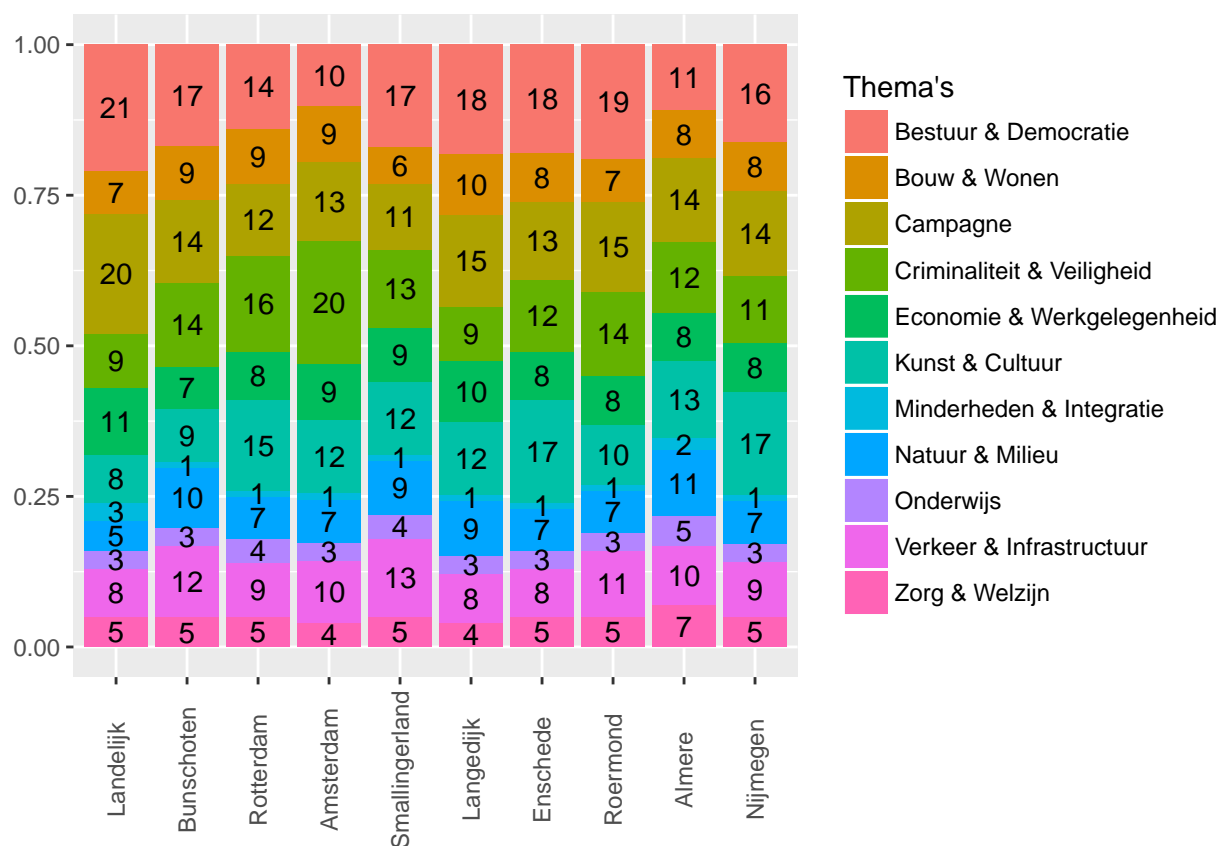
Hoewel er veel lokale media worden gevolgd in de gemeente, zijn er maar weinig verkiezingsprojecten georganiseerd door de media. Alleen het Langedijker Nieuwsblad heeft een project, 'Kwestie van kiezen', en RTV NH heeft het project 'NH Kiest'. Deze projecten zijn wel bekend bij de groep kiezers die lokaal nieuws volgt, maar nog steeds zegt een ruime meerderheid van deze groep niet gehoord te hebben van de projecten. Ook is het verschil met de kiezers die landelijk nieuws volgen klein. Het project van het Langedijker Nieuwsblad is wel het meest bekend onder de kiezers. Vooral de gebruikers van lokaal nieuws hebben van dit project gehoord.

Thema's in het nieuws

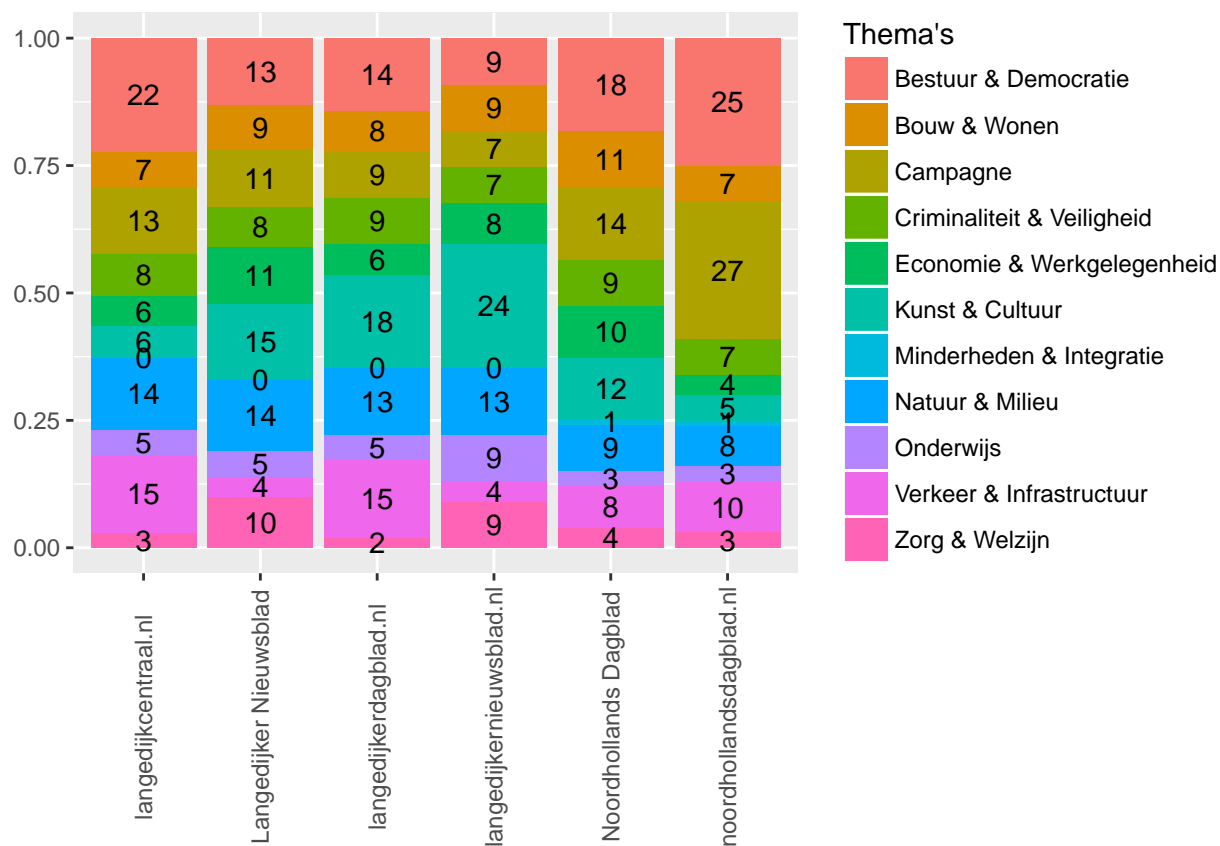
Thema's in het landelijke nieuws vergeleken met de gemeenten

Net als in de andere gemeenten wordt in de regionale en lokale media van Langedijk in verhouding minder aandacht besteed aan bestuurlijke perikelen en sec het campagneverloop dan in de landelijke media. Bestuur en Democratie is wel een belangrijk thema voor de kiezers, in de lokale media wordt hieraan de meeste aandacht besteed. Dit is vooral ingegeven door berichtgeving over waarnemend burgemeester Hoekema en de op handen zijnde fusie met buurgemeente Heerhugowaard. De media besteden in vergelijking met de andere gemeenten relatief iets meer aandacht aan Bouw & Wonen (10 procent), een ander onderwerp dat belangrijk wordt gevonden door de kiezers. Zorg & Welzijn daarentegen, het belangrijkste thema voor de kiezers in Langedijk, blijft ook in Langedijk onderbelicht in de media. Slechts 4 procent van de berichten gaat over dit thema.

Thema's in de regionale en lokale media

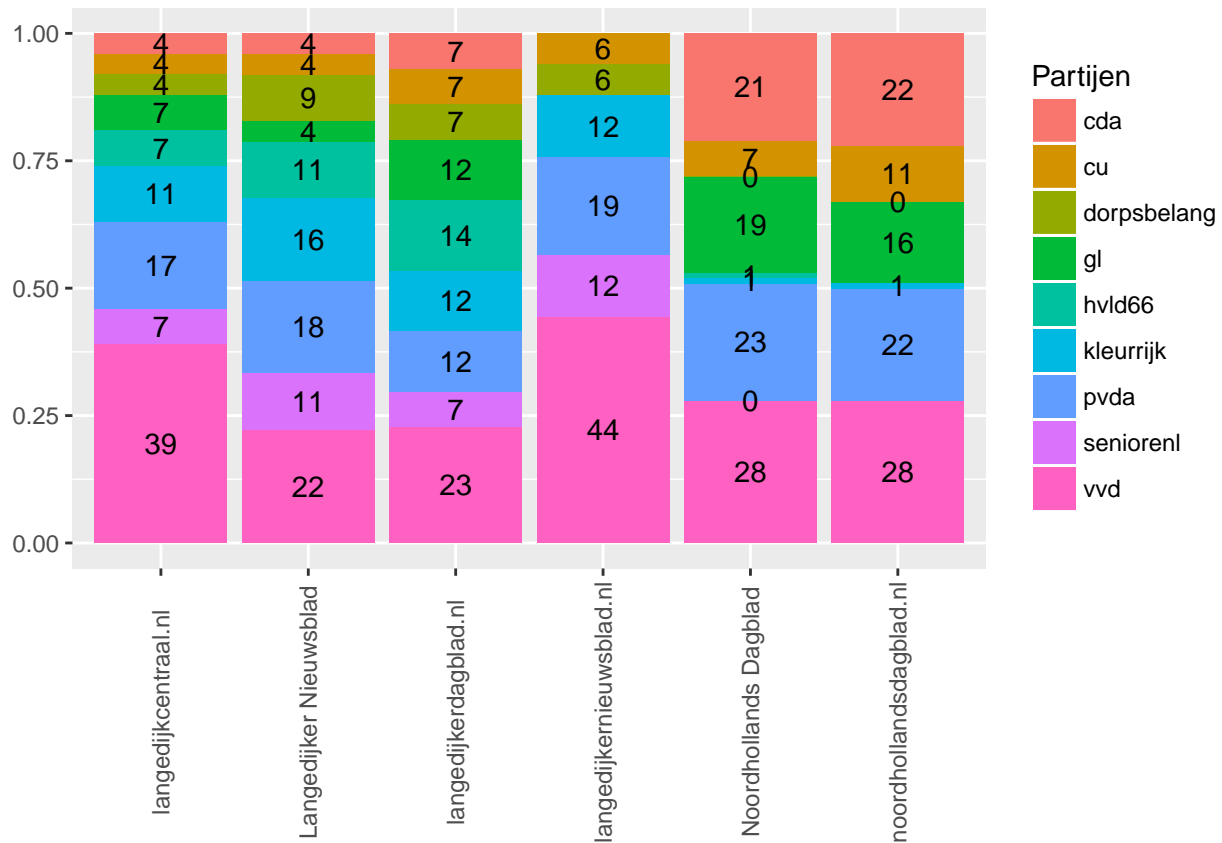
De campagneperikelen en het nieuws over Bestuur & Democratie is vooral terug te lezen op de website van het Noordhollands Dagblad. In de papieren versie van de krant is dit iets minder. Van de lokale media besteedt langedijkcentraal.nl de meeste aandacht aan dit onderwerp. In de andere lokale media domineert het nieuws over Kunst & Cultuur. Ook is er relatief veel aandacht voor Verkeer & Infrastructuur op zowel de website langedijkcentraal.nl als langedijkerdagblad.nl. Alle media besteden aandacht aan Bouw & Wonen, al is het aandeel van dit thema in het Noordhollands Dagblad wel iets groter dan in de andere media. Over Zorg & Welzijn wordt relatief het meest bericht in het Langedijker Nieuwsblad.

Partijen in het nieuws

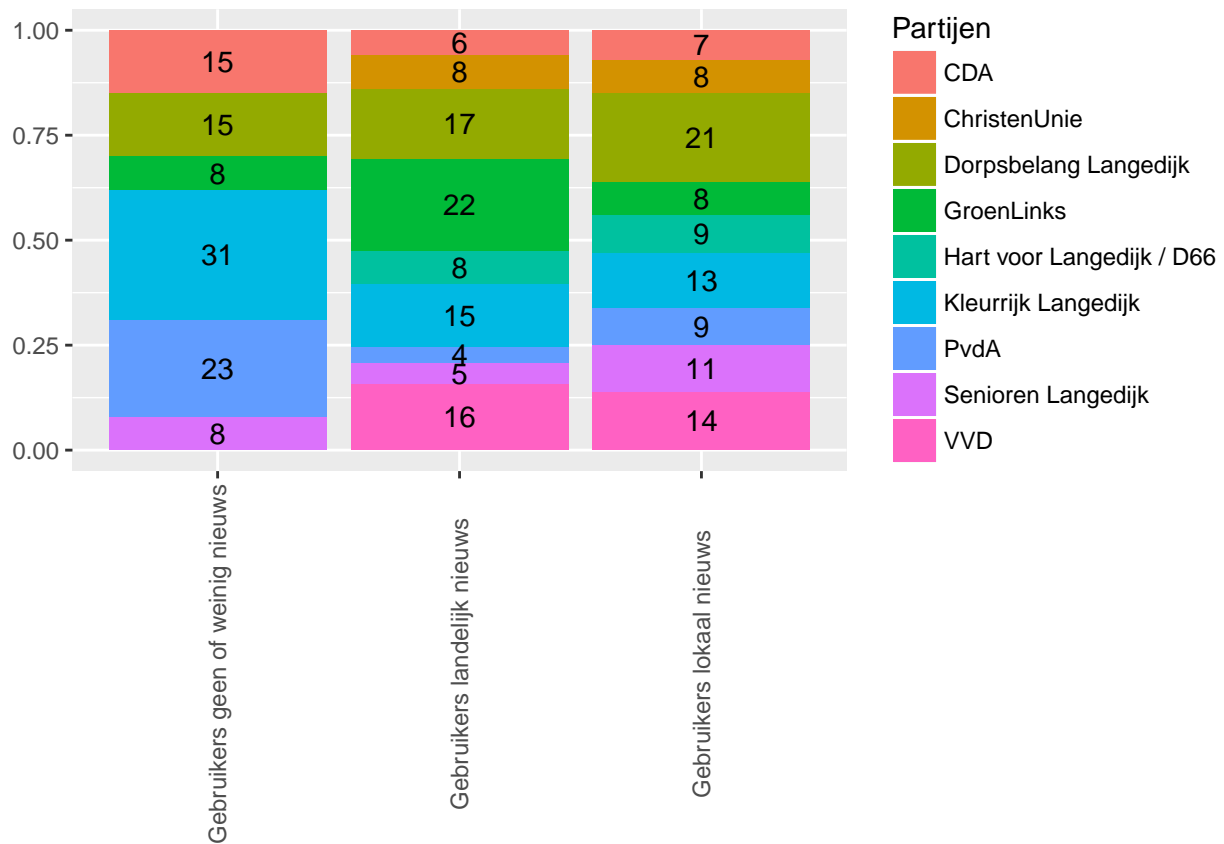
Evenmin als het thema Zorg en Welzijn domineren lokale partijen het Langedijkse nieuws. In dit opzicht is de verhouding zoek: in geen van de onderzochte gemeenten is het aandeel van lokale partijen in de raad zo groot als hier. Toch is er alleen in Bunschoten minder aandacht voor de lokale partijen. De partij die in de meeste politieke berichten verschijnt, is de VVD (28 procent) gevolgd door de PvdA (23 procent), het CDA (20 procent) en GroenLinks (17 procent). In geen andere gemeente wordt GroenLinks relatief zo vaak genoemd als in Langedijk.

De grootste partij van Langedijk, Dorpsbelang, wordt in de berichtgeving van de regionale media niet of nauwelijks genoemd. Met een van de jongste lijsttrekkers van het land kreeg Hart voor Langedijk/D66 nog enige aandacht in het Noordhollands Dagblad en ook had het medium nog aandacht voor Kleurrijk Langedijk, maar de meeste aandacht ging uit naar de landelijke partijen. Opvallend is dat het CDA veelvuldig genoemd wordt. In de media domineren de landelijke partijen, vooral de VVD is daar prominent aanwezig. In de media specifiek gericht op Langedijk is wel meer aandacht voor Dorpsbelang. Vooral in het Langedijker Nieuwsblad is dit het geval, al krijgt Kleurrijk Langedijk meer aandacht.

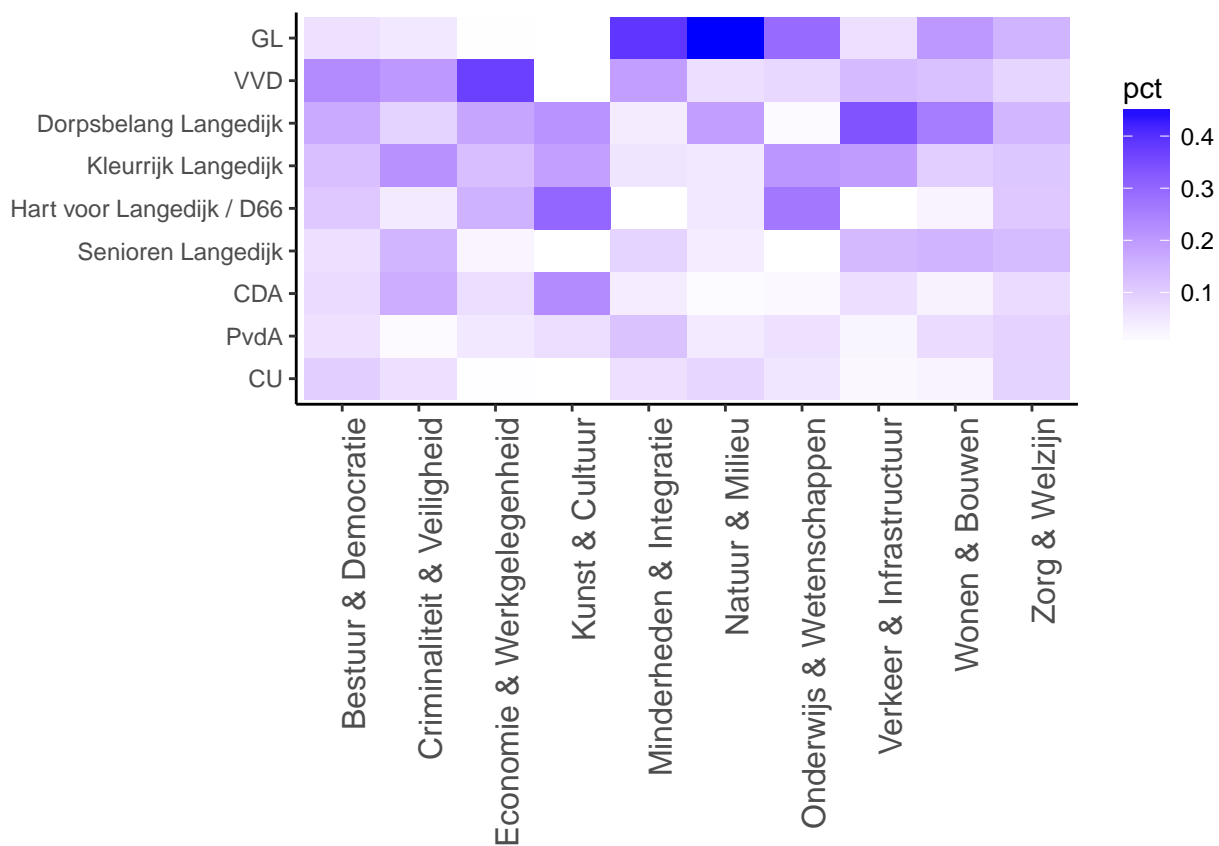
Stemgedrag van de kiezers

In dit onderzoek is gebleken dat kiezers die buiten landelijke media ook nog lokaal nieuws volgen, eerder geneigd zijn om te stemmen op lokale partijen. Dorpsbelang Langedijk heeft inderdaad de meeste aanhang onder de groep kiezers die ook lokaal nieuws gebruiken om zich te informeren. Kiezers die weinig tot geen nieuws volgen stemmen vaker op landelijke flankpartijen als SP, PVV, PvdD en GroenLinks. Die partijen zijn alleen, op GroenLinks na, niet actief in Langedijk. Vermoedelijk wijken weinig geïnteresseerde kiezers daardoor uit naar lokale partijen. Dit zou een opmerkelijk resultaat verklaren, namelijk dat er in de ‘weinig-nieuws-groep’ meer op lokale partijen wordt gestemd dan in de ‘lokaal-nieuws-groep’. Verder valt op dat de groep kiezers die weinig tot geen nieuws volgen, relatief veel heeft gestemd op de PvdA en niet op de VVD, de tweede partij in Langedijk.

Stemkeuze en belang van issues

Uit het onderzoek komt naar voren dat gebruikers van lokaal nieuws die bepaalde thema's belangrijk vinden, een lokale partij in twee op de drie gevallen als de beste keuze zien voor het aanpakken van problemen op dit beleidsterrein. Dit is ook het geval in Langedijk. Lokale partijen worden op veel thema's genoemd, al krijgen zij wel concurrentie van de landelijke partijen. Zo zijn kiezers die Minderheden & Integratie als belangrijk probleem zien eerder geneigd te kiezen voor GroenLinks dan voor Dorpsbelang. Ditzelfde geldt voor kiezers die zich zorgen maken om Natuur & Milieu. Kiezers die zich vooral zorgen maken om Bouw & Wonen en over Verkeer & Infrastructuur zijn juist eerder geneigd voor het Dorpsbelang te kiezen.

Facebookgebruik door politieke partijen

Bewoners van Langedijk maken van alle onderzochte gemeenten het minste gebruik van sociale media. Dat lijkt zijn weerslag te hebben op het gebruik van Facebook door politieke partijen: nergens anders plaatsen deze in absolute zin zo weinig berichten.

Dorpsbelang Langedijk is de grootste geworden van de Noord-Hollandse kerngemeente en plaatste op GroenLinks na ook de meeste berichten op Facebook. Toch is er, net als in andere gemeentes, weinig reden om aan te nemen dat dit hun succes verklaart. Dorpsbelang Langedijk kreeg ondanks de grote hoeveelheid berichten zelfs in absolute zin minder respons van hun publiek dan bijvoorbeeld de ChristenUnie, die maar een zetel behaalde. En om het beeld van het geringe belang van politieke Facebook-pagina's nog verder te versterken: Dorpsbelang Langedijk heeft nog geen tweehonderd volgers, maar kreeg toch 2.226 stemmen.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
Dorpsbelang Langedijk	78	2	0	0	187
Partij van de Arbeid Langedijk	9	4	0	0	74
Kleurrijk Langedijk	21	11	3	1	341
Hart voor Langedijk	53	4	2	1	231
CDA Langedijk	19	3	1	0	65
ChristenUnie Langedijk	36	17	2	2	187
GroenLinks Langedijk	87	3	1	0	59
VVD Langedijk	35	11	3	3	193

Facebookgebruik door lokale media

Dat Langedijkers weinig sociale media gebruiken is ook te zien aan de gemiddelde respons op berichten van nieuwsmedia. In geen van de onderzochte gemeentes worden berichten zo weinig geliked, gedeeld of becommentarieerd als hier. En dan haalt het Noordhollands Dagblad dat gemiddelde ook nog eens flink op.

Medium	aantal posts	gem.likes	gem.shares	gem.comments	Aantal volgers
Noordhollands Dagblad	381	18	4	9	26425
Langedijk Centraal	158	3	1	2	2385
Langedijker Nieuwsblad	19	2	1	0	673
Langedijker Dagblad	201	4	1	1	4271